

Hvad er det, der får produktiviteten til at vokse?

17. juli, 2017 – Perioden fra midten af 1920'erne og frem til 1970, bliver af mange økonomiske historikere kaldt for »Amerikas produktive guldalder«.

En ny bog, *The Rise and Fall of American Growth*, af den kendte økonom fra Northwestern University, Robert Gordon, dokumenterer meget dygtigt den særlige natur i denne periodes udbredelse af industriel elektricitet, forbrændingsmotoren og telekommunikationer. På baggrund af disse og andre opfindelser, sporer Gordon væksten af det, der kaldes totalfaktorproduktivitet, eller multifaktorproduktivitet. Det er økonomisk vækst, der ikke tilskrives anvendelse af mere kapital, mere arbejdskraft eller mere uddannet arbejdskraft, men derimod den større effektivitet, med hvilken industrien bruger alle tre ovennævnte størrelser – forårsaget af teknologisk fremskridt, inklusive anvendelsen af teknologier, der hidtil slet ikke har været til stede i den industrielle sektor.

Alt imens professor Gordon viser, at vækst gradvist forlod de vestlige, industrialiserede økonomier siden 1970, og korrekt nedspiller effekterne af opfindelser i »Internet-alderen«, så fokuserer professoren på uforklarlig vis ikke på den rolle, som ny infrastruktur, baseret på nye, teknologiske fremskridt, spiller. Han giver således ikke NASA eller Manhattan-projektet kredit for at have bidraget til den generelle produktivitet i USA.

Men en grundig rapport over totalfaktorproduktiviteten (TFP), udført af National Bureau of Economic Research (NBER), fandt det følgende. Det årti, der havde den hurtigste vækst i totalfaktorproduktivitet i USA's historie, med en signifikant margin, var 1930'erne – ikke krigsmobiliseringen i 1940'erne,

der dog var på andenpladsen. Hvad var det, der var årsag til den ekstraordinære 3,3 % 's gennemsnitlige vækst i 1930'erne?

»Dette skyldtes den meget stærke vækst i produktion og distribution af elektricitet, transport, kommunikation, struktur- og civilingeniørbyggeri af broer, tunneller, dæmninger, hovedveje, jernbaner og transmissionssystemer; samt privat forskning og udvikling.« Dette var NBER-rapporten fra 2005, 'Kilder til TFP-vækst under Guldalderen'.

Sådanne store infrastrukturprojekter som FDR's »Four Corners« udfordrer industrien til at udbrede teknologiske fremskridt for at kunne bygge dem; et fænomen, der ses i Kinas byggeri af ekstraordinære broer, totalt automatiserede havne, højhastighedsjernbaner gennem ørkener og op over verdens højeste bjergområder, osv. En senere NBER-rapport fra 2014 skønnede, at TFP i Kinas økonomi voksede med 3,1 % årligt fra 1998-2011.

Foto: Norris-dæmningen, et projekt under Tennessee Valley Authority, der førte elektricitet til ét af USA's mest tilbagestående områder, ses her næsten færdigbygget i juli, 1935.